

e-novičke

januar 2016

Dragi bralci, pred vami je prva letošnja številka e-Novičk Andragoškega centra Slovenije. Tudi v začetku leta imamo za vas že nekaj novic o opravljenem delu in dogodkih v prihajajočih dneh, tednih in mesecih.

Želim vam prijetno branje, Simona Kavčič, v. d. izvršne urednice e-Novičk.

VSEBINA

DOMAČE NOVICE	3
Nov pravilnik in merila za podeljevanje pravice do uporabe Zelenega znaka kakovosti POKI	3
Info-mozaik v letu 2015	3
Ekspertne zunanje evalvacije	4
Pravila o potrdilih, ki jih izdajamo na ACS.....	4
Brošura o delovanju ACS v letu 2015.....	5
TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2015	5
Oblikovali bomo razvojne pobude za TVU 2016.....	5
Uveljavljali bomo glas učečih se	6
Imamo dobitnike Priznanj ACS 2015.....	7
POMEMBNE PUBLIKACIJE	8
InfoNet je ob koncu projekta izdal dve publikaciji	8
Druga izdaja publikacije Evropske smernice za priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja	8
IZ DRUGIH VIROV	9
Strategija razvoja spretnosti korak k oblikovanju razvojnih usmeritev Slovenije.....	9
Začel veljati Zakon o slovenskem ogrodju kvalifikacij.....	9
Decembra izšla nova številka novic ZLUS	9
Glasilo Andragoškega društva Slovenije.....	10
Prva številka nove revije ELM	10
EPALE	11
Sodelovanje bo ključno tudi v letu 2016	11
Izpostavljam decembrske objave.....	11
Izrazite svoje mnenje o izobraževanju zapornikov.....	12
KOTIČEK JE VAŠ	13
Izkušnje Andragoškega zavoda Maribor s svetovanjem na delovnem mestu	13

FINALLY – Finančna pismenost za boljšo kakovost življenja.....	14
Projekt FAMICO: nova priročnika s področja načrtovanja kariere za svetovalce in starše	14
NE PREZRITE	15
Pedagoško-andragoški dnevi 2016	15
POSVETI, KONFERENCE	16
KNJIŽNICA ACS.....	17
Andragoška spoznanja o zaposljivosti.....	17
Sodobna pedagogika tudi o izobraževanju odraslih	17
Novo v knjižnici	18

Seznam najpogosteje rabljenih kratic:

ACS: Andragoški center Slovenije

CMEPIUS: Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja

CPI: Center za poklicno izobraževanje

EPALE: ePlatforma za izobraževanje odraslih v Evropi

EPUO: Uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih v Sloveniji

MDDSZ: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

MIZŠ: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

PU: Parada učenja

TVU: Teden vseživljenjskega učenja

ZLUS: Zveza ljudskih univerz Slovenije

Nov pravilnik in merila za podeljevanje pravice do uporabe Zelenega znaka kakovosti POKI

Kot smo obljubili v prejšnji številki e-Novičk, vam tokrat predstavljamo novosti, ki izhajajo iz prenovljenega Pravidnika o podeljevanju in podaljševanju pravice do uporabe znaka kakovosti Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje POKI (v nadaljevanju: [Pravilnik](#)), ki ga je direktor ACS sprejel 15. 12. 2015 in je začel veljati 1. 1. 2016.

Ključne novosti, ki izhajajo iz prenovljenega Pravidnika, so naslednje:

- uvedba [osmih standardov kakovosti](#), ki se presojujejo z [merili kakovosti](#),
- znak si lahko pridobijo vse organizacije, ki izobražujejo odrasle (doslej so ga organizacije prejele le ob vključitvi v projekt POKI),
- obdobje, za katero bo organizacija dokazovala, da je pripravila samoevalvacijski načrt, samoevalvacijsko poročilo ter pisni akcijski načrt na podlagi izpeljane poglobljene samoevalvacije: 3-letno obdobje,
- uvedba točkovanja: pravica do uporabe Zelenega znaka kakovosti se podeli ali podaljša organizaciji, ki izobražuje odrasle in dosega vse opredeljene standarde, pri čemer pri točkovanju meril dosega vsaj 10 obveznih točk,
- trajanje pravice: organizaciji, ki bo dosegla vse standarde za pridobitev pravice do uporabe Zelenega znaka kakovosti, bomo pravico po novem podelili za 3 leta,
- na ACS bomo postopek za pridobitev ali podaljšanje pravice do uporabe Zelenega znaka kakovosti po novem izvajali samo enkrat letno (rok za oddajo vlog bo 15. marec),
- prvi postopek po novem Pravidniku bomo izpeljali v letu 2017 (rok za oddajo vlog organizacij je 15. 3. 2017).

Več si preberite v [daljšem članku](#).

Jasmina Orešnik Cunja (jasmina.oresnik.cunja@acs.si), ACS

InfO-mozaik v letu 2015

Tudi v letu 2015 smo vas na spletni strani ACS v rubriki [InfO-mozaik](#) seznanjali z novjšimi domačimi in evropskimi statističnimi podatki, kazalniki in vsebinami ključnih področij izobraževanja in učenja odraslih. V preteklem letu smo objavili že 76. prispevek. Pisali smo o vključenosti mladih in odraslih v različne ravni formalnega izobraževanja ter izobrazbeni strukturi odraslega prebivalstva v Sloveniji in državah EU. Predstavili smo rezultate analize izobraževalne ponudbe za odrasle 2014/2015, objavljene na spletni strani [Kam po znanje](#). Objavili smo novejšje statistične podatke SURS o

osnovnošolskem, srednješolskem izobraževanju odraslih, terciarnem in nadaljevalnem izobraževanju v Sloveniji ter prikazali, koliko so znašali izdatki za formalno izobraževanje v letu 2013. V Info-mozaiku pa boste našli tudi poročilo o napredku pri uresničevanju programa Izobraževanje in usposabljanje 2020 ([Monitor izobraževanja in usposabljanja 2015](#)), kjer so predstavljeni temeljni kazalniki napredka in ciljne vrednosti na vseh ravneh in ključnih področjih evropskega izobraževalnega sistema in posameznih članic, posebej pa predstavljamo [poročilo za Slovenijo](#).

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Ekspertne zunanje evalvacije

V sredo, 16. decembra 2015, smo v okviru naloge Vpeljava ekspertne zunanje evalvacije v podporo razvoju kakovosti izobraževanja odraslih izpeljali še zadnjo letošnjo aktivnost, tj. evalvacijsko delavnico o ekspertnih zunanjih evalvacijah v letu 2015.

Na delavnici smo skupaj z evalvatoricami in predstavnicami presojanih organizacij razpravljali o izkušnjah in učinkih ekspertne zunanje evalvacije. Organizacijam smo podelili tudi potrdila o sodelovanju v ekspertni zunanji evalvaciji izobraževanja odraslih v letu 2015.

Potrdila o izpeljanih ekspertnih zunanjih evalvacijah na področju notranjega sistema presojanja in razvijanja kakovosti ter podpore udeležencem pri izobraževanju oz. razvojne usmerjenosti organizacije, ki izobražuje odrasle, so letos prejeli:

- Center za izobraževanje in kulturo Trebnje,
- INVEL Inkubator za razvoj podjetništva, d.o.o., Velenje,
- Ljudska univerza zavod za kulturo in izobraževanje Slovenska Bistrica.

Vabimo vas, da spremljate spletno stran EZE in se spomladi 2016 v okviru letošnjega razpisa tudi v okviru svoje organizacije vključite v ekspertno zunanjo evalvacijo.

Aleksandra Radojc (aleksandra.radojc@acs.si), ACS

Pravila o potrdilih, ki jih izdajamo na ACS

Na ACS smo se v letu 2015 lotili prenove internega dokumenta o pravilih za potrdila, ki jih izdajamo na ACS (v nadaljevanju Pravila). Z njim želimo poenotiti izhodišča in pravila za izdajanje raznovrstnih potrdil, s katerimi se vsakodnevno srečujemo pri projektih, programih usposabljanja in spopolnjevanja ter drugih javnih nacionalnih in mednarodnih dogodkih.

Dokument smo celostno oblikovali, potrdila smo vsebinsko združili in jih barvno ločili po poglavjih, predvsem zaradi boljše preglednosti in lažjega dela z dokumentom. Zasnovan je v 3 vsebinske sklope:

- v prvem sklopu govorimo o vsebinskih pravilih, merilih, vsebini in obliki potrdil ter načinah izdajanja in arhiviranja potrdil glede na vrsto potrdil,
- drugi sklop vsebuje priloge oz. dokumentacijo v podporo izdaji potrdil,
- v tretjem sklopu pa so prikazani primeri potrdil za projekt oz. program usposabljanja in vzorci praznih potrdil.

Več o tem lahko preberete v [daljšem članku](#).

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Bročura o delovanju ACS v letu 2015

Konec leta smo se ozrli nazaj in pogledali dosežke, številne dejavnosti, aktualne projekte in programe ter druge naloge v preteklem letu. Zbrali smo jih v brošuri [ACS v letu 2015](#), kjer so predstavljene tako temeljne dejavnosti kot tudi naloge, ki so večinoma vezane na aktualne domače in mednarodne projekte.

ACS sodeluje s številnimi akterji na področju IO, zato publikacija prinaša uporabne informacije za vse, ki se kakorkoli ukvarjajo z izobraževanjem odraslih ali so z njim povezani, tj. nosilci politike na evropski, nacionalni in lokalni ravni ter nosilci stroke in prakse.

Brošuro brezplačno najdete na ACS, na voljo pa je tudi v elektronski obliki in do nje lahko dostopate na [spletni strani ACS](#). Pripravljamo pa tudi angleško različico brošure, ki bo kmalu na voljo.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2015

Oblikovali bomo razvojne pobude za TVU 2016

Na tretjem sestanku za razvoj Tedna vseživljenjskega učenja (TVU) se bomo v petek, 29. januarja 2016, ob 9.30 sestali člani delovne skupine za TVU na ACS ter predstavniki območnih in tematskih koordinatorjev TVU in dozdajšnjih nosilcev Parade učenja (PU). Dobrodošli ste tudi drugi člani mreže TVU, vendar vas prosimo, da svojo udeležbo do 25. 1. najavite na tvu@acs.si.

Na obeh prejšnjih sestankih za razvoj TVU smo razpravljali o osvežitvi koncepta festivala učenja, učinkovitejši mreži koordinatorjev in izvajalcev TVU, medijski in vizualni promociji in vodilnih temah TVU (več: <http://tvu.acs.si/pobude>). Letos bomo pozornost namenili:

- sožitju in medsebojni podpori TVU in Tedna ljubiteljske kulture (TLK) 2016, saj bosta oba festivala potekala med 13. in 22. majem,
- dobitnikom Priznanj ACS za promocijo učenja in znanja odraslih, in sicer vključevanju dobitnikov v dejavnosti TVU ter sodelovanju koordinatorjev pri pridobivanju kandidatov za dobitnike, ter
- nastajajočemu Forumu učečih se.

Sofinanciranje letošnjega TVU in Parade učenja bo tokrat predmet razpisa MIZŠ. Tudi o tem se bomo pogovorili, saj organizacijska in finančna umestitev PU v TVU prinašata določene spremembe. Za vse, ki se na razpis nameravate prijaviti ne le kot koordinatorji TVU, temveč tudi kot nosilci PU, bo pomembna zadnja tretjina sestanka, ko bomo predstavili osveženi koncept PU in opozorili na ključne dejavnike kakovosti. Udeležba na tem sestanku je pogoj za kandidiranje na razpis!

Sestanki za razvoj TVU so za ključne nosilce projekta (potencialne koordinatorje TVU in nosilce PU) obvezni. Omogočajo nam, da skupaj uberemo neuhojene poti, sežemo onkraj ustaljenega in tako sooblikujemo razvojne vidike naših skupnih prizadevanj, obenem pa zagotovimo njihovo kakovost.

O spoznanjih in sklepih vas bomo obvestili v naslednji izdaji e-Novičk, že zdaj pa napovedujemo tradicionalni pripravljani sestanek za celotno mrežo TVU, ki bo najverjetneje 10. marca v prostorih ACS. Aktualne informacije pa spremljajte na [spletni strani](#) in [FB TVU!](#)

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Uveljavljali bomo glas učečih se

Že v [decembrski](#) izdaji e-Novičk smo napovedali prvo srečanje Forumu učečih se, 15. decembra 2015 pa smo ga v družbi 22 udeležencev, dobitnikov [Priznanj ACS](#) in drugih zanimivih posameznikov, tudi izpeljali.

Forum učečih se je po vsebinski plati umeščen v projekt [TVU](#), dotika pa se tudi drugih naših dejavnosti, kot sta [projekt EPUO](#) ter [EPALE](#). Soglašali smo z namenom Forumu, da se njegovi pripadniki povežejo, oblikujejo skupne dolgo- in kratkoročne cilje, razpravljajo o pomembnih aktualnih temah izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja, (se) usposablajo ter delujejo kot zagovorniki in spodbujevalci. Glas učečih se namreč želimo uveljaviti na politični (evropski, nacionalni in lokalni) ravni, v stroki in praksi, v odnosih z mediji ter najširšo javnostjo.

Udeleženci decembrskega srečanja so gradivo prejeli vnaprej, zato da so lahko razmislili o oblikah in možnostih njihovega sodelovanja, saj prihajajo iz različnih življenjskih, učnih in delovnih okolij. V živahni razpravi na samem srečanju pa smo si izmenjali obilo predlogov in pobud, ki so zadevale vsebinske pa tudi druge vidike (so)delovanja. Dogovorili smo se, da ACS pripravi povzetek sestanka in na tej osnovi oblikuje predlog poslanstva in kratkoročnega načrta delovanja Forumu.

Prvi konkretni nalogi, ki so ju zbrani podprli, sta že pred vrati:

- srečanje s predstavniki Evropskega združenja za učenja odraslih ([EAEA](#)), 19. februarja 2016 v prostorih ACS, ter

- sestanek Foruma s slovenskimi evroposlanci, ki so člani ali pa so podprli delovanje [Interesne skupne za vseživljenjsko učenje](#) pri Evropskem parlamentu.

Oba dogodka bo organiziral ACS, o tem in o drugih dejavnosti Foruma vas bomo sproti informirali. Kontaktni osebi za Forum učečih se sva avtorica članka ter Slavica Borka Kucler, zunanja sodelavka ACS in dobitnica Priznanja ACS 2014. Spremljajte nas tudi na [spletni strani](#).

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Imamo dobitnike Priznanj ACS 2015

Razpis za dobitnike Priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih 2015 je tokrat prinesel kar 18 veljavnih predlogov. Na zadnji seji, 14. decembra 2015, so člani komisije za podeljevanje priznanj predloge pregledali in izbrali nove dobitnike.

V kategoriji posameznikov so izbrali svetovnega podprvaka veslača, udeleženca PUM-a ter promotorja športa in izobraževanja *Rajka Hrvata* in učečo se posameznico *Natašo Mohorčič* iz Vipave, ki je aktivna mentorica študijskega krožka in številnih drugih dejavnosti za vključevanje različnih ciljnih skupin.

V kategoriji skupine sta bila za kakovost dela in prispevek k vseživljenjskemu učenju izbrana dva študijska krožka (ŠK), *Ohranjanje kulturne dediščine – Kako so včasih živeli* in *Naš les – naša priložnost*. Člani prvega ŠK širše okolje opozarjajo na pomen kulturno-zgodovinske, nesnovne kulturne dediščine ter spodbujajo k ohranjanju in vključevanju v trajnostni razvoj. Drugi ŠK pa povezuje skupino članov, ki se ukvarjajo z gozdarstvom in lesarstvom ter prispevajo k pozitivnim spremembam in razvoju v lokalni skupnosti.

V kategoriji ustanov je bilo izbrano *Splošno gradbeno podjetje POMGRAD, d.d.*, ki predstavlja primer uspešnega delovanja na področju gradbeništva, v katerem skrbijo za pridobivanje in širjenje znanja vsakega zaposlenega.

Njihove zgodbe bomo posneli in jih premierno predstavili na nacionalnem odprtju Tedna vseživljenjskega učenja, ko jim bodo priznanja tudi podeljena. Več o dobitnikih in priznanjih najdete na [spletni strani TVU](#).

Vsem dobitnikom iskreno čestitamo!

Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

InfoNet je ob koncu projekta izdal dve publikaciji

Ob zaključku projekta je [InfoNet](#) konec lanskega leta izdal dve publikaciji. V brošuri Rezultati projekta InfoNet 2012–2015 ([Final brochure about the work and results of InfoNet](#)) je ovrednoteno delo v treh letih tretje faze projekta. Na začetku nas avtorji popeljejo skozi zgodovino, idejo in strukturo projekta, sledi beseda o dopisnikih in novinarskem načinu pisanja člankov. V drugem delu so na voljo kratki povzetki o kakovosti in evalvaciji, diseminaciji in bralcih. Poročilo zaključuje povzetek vsega, kar smo se naučili med delovanjem InfoNeta, in predstavitev novih izzivov.

V drugi zanimivi in uporabni publikaciji z naslovom Pisanje za Evropo – smernice za izobraževalce odraslih ([Writing for Europe – a guideline for adult educators](#)) je InfoNet zbral nasvete in smernice za pisanje člankov o izobraževanju odraslih za evropsko občinstvo, ki so plod izkušenj v okviru projekta European InfoNet Adult Education 2005–2015. Nasvete je zbral uredniški odbor InfoNeta. V brošuri boste med drugim našli nasvete o tem, kako spoznati svojo ciljno skupino, pisati zanimive in aktualne članke zanjo in uporabiti socialne medije.

InfoNet se je po desetih letih poslovil, ker se je zaključilo obdobje financiranja (Program Evropske unije Vseživljenjsko učenje). Po jesenski združitvi s fínsko revijo Vseživljenjsko učenje v Evropi (Lifelong Learning in Europe – LLinE) ima pred sabo nov izziv, saj je že izšla skupna nova spletna revija o izobraževanju odraslih z imenom [Elm](#) (European Lifelong Learning Magazine). Vabljeni k branju člankov z aktualnimi vsebinam s področja učenja in izobraževanja odraslih!

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Druga izdaja publikacije Evropske smernice za priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja

Publikacija Evropske smernice za potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja (European guidelines for validating non-formal and informal learning), ki sta jo izdala Evropska komisija in Cedefop, je namenjena strokovnjakom in ustanovam, ki se ukvarjajo z razvojem in izvajanjem dogovorov na področju priznavanja. Namen smernic je pojasniti pogoje za izvajanje in poudariti kritične odločitve, ki jih morajo sprejeti deležniki v različnih fazah postopka.

Druga izdaja evropskih smernic je rezultat dvoletnega procesa, ki vključuje širok spekter deležnikov, dejavnih na validaciji na evropski, nacionalni in/ali sektorski ravni. Več najdete [tukaj](#).

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Strategija razvoja spretnosti korak k oblikovanju razvojnih usmeritev Slovenije

Na MIZŠ je 6. in 7. januarja v sodelovanju z OECD pod vodstvom namestnika generalnega sekretarja OECD, Stefana Kapfererja, potekal uvodni seminar projekta Skills Strategy – Strategija razvoja in udeležanja spretnosti v Sloveniji. Namen seminarja je bil odpreti razpravo o prioritetah Slovenije pri razvoju in udeležanju spretnosti prebivalstva Slovenije.

Slovenija v sodelovanju z OECD namreč začne izvajati projekt, katerega namen je okrepiti razvoj ter uporabo znanj in spretnosti prebivalcev za izboljšanje zaposljivosti in gospodarske rasti ob hkratnem izboljšanju socialne vključenosti.

Na [MIZŠ](#) pišejo, da je pomembna dodana vrednost projekta v sodelovanju deležnikov različnih resorjev, identifikaciji stanj in iskanju skupnih rešitev za postopno odpravo neskladij med trgom dela, izobraževalnim sistemom in usmerjenostjo v trajnostni gospodarski in družbeni razvoj. V projekt bo s svojimi primeri in izkušnjami prispeval tudi ACS z raziskavo [PIAAC](#) za Slovenijo. S pomočjo ekspertov OECD, dosedanjih raziskav in tudi konkretnih primerov oblikovanja novih politik razvoja na tem področju v drugih državah (npr. Norveška, Avstrija) bo nacionalna skupina pripravila smernice razvoja na tem področju.

Vir: [MIZŠ](#)

Priredila: Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

Začel veljati Zakon o slovenskem ogrodju kvalifikacij

Zakon o slovenskem ogrodju kvalifikacij je začel veljati 12. 1. 2016 in določa enoten sistem kvalifikacij v Republiki Sloveniji kot Slovensko ogrodje kvalifikacij ([SOK](#)) ter umeščanje kvalifikacij, pridobljenih z izobrazbo, poklicnimi in dodatnimi kvalifikacijami, v enoten sistem.

[Zakon](#) določa tudi umeščanje kvalifikacij iz SOK-a v Evropsko ogrodje kvalifikacij ([EOK](#)) za vseživljenjsko učenje. S tem zakonom se v SOK, ki ima 10 ravni, umeščajo vse kvalifikacije, ki so pridobljene v Republiki Sloveniji. Nacionalna koordinacijska točka SOK in EOK deluje v okviru CPI.

Vir: [Eurydice Slovenija](#)

Priredila: Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Decembra izšla nova številka novic ZLUS

V zadnji številki leta 2015 v novicah pišejo o uspešno izvedenem Tednu medgeneracijskega učenja in drugih dogodkih svojih članic. Beremo lahko o predstavitvi dosežkov LU Ajdovščina predstavnikom Službe vlade

RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko in Evropske komisije. Pišejo o rezultatih enoletnega delovanja Medgeneracijskega centra Gorenjska, Glas mladih 2015, ki ga organizira ZIK Črnomelj. Svoje mesto je dobila tudi Zaključna konferenca projekta MS4ROW v organizaciji CIK Trebnje in uspešno zaključena Začetna podjetniška akademija z družbenim učinkom pod okriljem Javnega zavoda Cene Štupar. Več si preberite [tukaj](#).

[ZLUS](#) želi z novicami javnost obveščati o delu svojih [članic](#) ter napoveduje prihajajoče dogodke.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Glasilo Andragoškega društva Slovenije

Po trimesečnem premoru je izšla nova številka e-informativnega glasila Andragoškega društva Slovenije. Med drugim med vsebino najdete razmišljanja o razlogih, zakaj izobraževanje starejših ne more biti predmet ponudbe in povpraševanja. Objavljen je tudi osnutek Skupnega poročila ET 2000, v katerem je opredeljeno, da politika ni za danes, ampak je tudi za jutri. Aktualno je tudi razmišljanje, zakaj in kako oblikovati izobraževalni program za domačine, ki bodo medse sprejeli pribežnike. Več si preberite v [glasilu](#).

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Prva številka nove revije ELM

Konec decembra je izšla prva številka v predhodnem članku predstavljene revije [ELM](#), katere tema je religija in izobraževanje odraslih. Ustvarjalci revije za izbiro tokratne teme navajajo dva razloga: brežčasnost in aktualnost. Duhovnost in religija sta sestavni del človekovega življenja. Z religijo pa si nekatere vidike delita tudi izobraževanje in učenje: iskanje smisla, znanja, norm in tradicij. Aktualnost teme pa je povezana predvsem z vprašanji druge polovice leta 2015, ki zadevajo množičen prihod beguncev, grožnjo terorizma in večkulturno sobivanje, vse pa imajo tudi verske razsežnosti. Je religija res ovira za mirno sobivanje?

Tokratno številko objavljajo v dveh delih, drugi bo na voljo konec januarja 2016. V prvem delu prispevki med drugim skušajo odgovorjati na vprašanje, ali v Evropi obstajajo povezave med religijo in izobraževanjem odraslih. Beremo lahko o tem, kako islamski študijski krožek spodbuja integracijo, spodbudijo pa tudi k razmišljanju, zakaj nemške ustanove za izobraževanje odraslih

pogosto nosijo cerkvena imena.

Konec januarja pa lahko v drugem delu pričakujemo tudi prispevke o akademskih razpravah o religiji in izobraževanju odraslih.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Sodelovanje bo ključno tudi v letu 2016

V slovensko spletno skupnost EPALE se je v lanskem letu vključilo (registriralo) več kot 120 posameznikov. Med njimi so predstavniki ljudskih univerz, društev, malih podjetij, knjižnic, zavodov ter drugih organizacij, ki delujete v izobraževanju odraslih. Z nekaterimi smo začeli sodelovati in tudi že objavljali njihove prispevke. Kdor nas spremlja na Facebooku ali Twitterju EPALE Slovenija, je tako lahko sledil našim (že skoraj dnevnim) objavam in pridobival nove informacije, kaj se na področju dogaja – pri nas in tudi v tujini.

Zanimanje za sodelovanje narašča, kar potrjujejo klici in spletna sporočila zainteresiranih, da EPALE predstavimo v njihovih organizacijah. Pred nami so tako obiski strokovnih srečanj bibliotekarjev, nekaterih ljudskih univerz, dogovarjamo se za predstavitve med nevladnimi organizacijami in drugod. Vse z namenom, da skupnost še okrepimo in damo izobraževalcem možnost za izmenjavo znanj in izkušenj, predvsem pa okrepimo dialog med akterji v Sloveniji.

S promocijo vzpostavljamo nove stike in krepimo sodelovanja, kar je po našem mnenju ključno za projekt in tudi za krepitev področja izobraževanja odraslih. Zato vabimo tudi vse tiste, ki želite sodelovati z nami in drugimi, ki so že del spletne skupnosti EPALE, da stopite z nami v stik.

Kaj je EPALE, katere možnosti nudi in kaj lahko na platformi najdete za svojo organizacijo, z veseljem predstavimo tudi pri vas. Kontaktirajte nas lahko preko [Facebooka](#), [Twitterja](#) ali po e-pošti epale@cmepius.si.

Vabljeni k sodelovanju!

Ajda Turk (ajda.turk@cmepius.si), CMEPIUS

Izpostavljam decembrske objave

December je bil pisan mesec. Sodelovali smo na mednarodni konferenci [Gradimo mostove v izobraževanju odraslih](#), izpeljali dve projektni srečanji v Birminghamu in Kopenhagnu ter četrto srečanje ekspertne skupine za EPALE. Praznovali smo [mednarodni dan oseb s posebnimi potrebami](#), [dan človekovih pravic](#) ter objavili številne prispevke drugih.

O svojih izkušnjah v mobilnosti je pisala dr. Simona Šinko (Mestna knjižnica Ljubljana). Preberite [prvi](#) in [drugi del](#) bloga, ki ga je pripravila za EPALE, z naslovom *Kaj je ostalo tri leta po mobilnosti?*

Izpostavljam spletni dnevnik [Begunci in ekonomski priseljenci v izobraževanju odraslih](#) dr. Natalije Vrečer (ACS), ki je pisala o aktualni temi – priseljencih. Vemo, da se v medijih o temi veliko govori in piše. Zanima nas, kako se na problematiko odzivate v vaši organizaciji. Vabljeni h komentiranju pod objavo.

[O delu za ranljive ciljne skupine \(in z njimi\)](#) je pisala mag. Zvonka Pangerc Pahernik (ACS) in poudarila pomen ozaveščanja ljudi, ki

jim na mnogih dogodkih in srečanjih namenjamo veliko pozornost. Hkrati izpostavlja, da jih z aktivnostmi še vedno ne dosegamo. Preberite, na kaj se osredotoča projekt uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO), ki je v celoti namenjen ranljivim, zlasti tem z nizko stopnjo izobrazbe in neustreznimi kvalifikacijami.

Za EPALE je pisala tudi Kaja Kosec (Za dialog). Poudarja, da se izobraževalci premalo sprašujemo in odgovarjamo, kdo je dober izobraževalec oz. kaj dela izobraževalca dobrega. Da je izobraževalec oseba z značajem, piše v blogu [Dober izobraževalec odraslih](#).

Preberite še:

- [\(Iz\)menjava znanj v slovenski mreži Borz znanj](#) (dr. Simona Šinko, MKL),
- [Projekt TIME@net](#) – vključevanja oseb z motnjami v duševnem razvoju v izobraževanje, delo in družbo (Tina Strand, RIC Novo mesto),
- [Predstavitev zbornika ŠK 100 let od začetka prve svetovne vojne](#) (Eva Mermolja, Ljudska univerza Ajdovščina)
- [Vodnik Erasmus+ 2016 v slovenščini in prijavnice](#) (Neža Pajnič, CMEPIUS),
- [Model izobraževanja zaposlenih v knjižnicah za delo z brezposelnimi](#) (Simona Resman, MKL),
- [Evropska dimenzija za lokalni razvoj](#) (Mihaela Anclin, UPI – Ljudska univerza Žalec),
- Številne publikacije ACS, ki jih najdete v [Informacijskem središču EPALE](#).

Ajda Turk (ajda.turk@cmeplus.si), CMEPIUS

Izrazite svoje mnenje o izobraževanju zapornikov

Skupnost EPALE je obdobje od 25. do 29. januarja razglasila za Teden izobraževanja v zaporih. Odločitev so podprli s podatkom iz leta 2012, po katerem je bilo v Evropski uniji okrog 643.000 zapornikov, njihovo število pa se je odtlej le še povečevalo. Gre za ranljivo skupino prebivalstva brez ustrezne izobrazbe, zato lahko izobraževanje v zaporih znatno podpre njihovo rehabilitacijo in prepreči, da se kasneje ponovno zapletejo v kriminalna dejanja (prirejeno iz [spletnega dnevnika](#)).

Izobraževanje zapornikov je brez dvoma zanimiv izziv za izobraževalce odraslih, ki so se ga nekateri že lotili. Posebne omembe vredna so prizadevanja CIK Trebnje, ki so tej ljudski univerzi za projekt FREE-IT (Foster Re-integration and Enhance Employability through Inmates Training) prinesla priznanje Jabolko kakovosti 2015 v kategoriji Grundtvig Učna partnerstva; več [tukaj](#). Projekt je usmerjen v usposabljanja zaposlenih, ki skrbijo za poklicno usmerjanje in izobraževanje zapornikov ter njihovo uspešno reintegracijo v družbo po prestani kazni.

Na evropski ravni je priložnost za izmenjavo pogledov in podobnih izkušenj pri izobraževanju zapornikov prevzela Evropska mreža za temeljne zmožnosti (European Basic Skills Network – [EBSN](#)). Od 26. do 28. 1. bodo namreč vodili tridnevno spletno razpravo o pridobivanju temeljnih zmožnosti v zaporu, ki jo bo povezoval priznani strokovnjak na tem področju, [dr. Joe Giordmaina](#) iz Univerze Malta. Razprava bo temeljila na spoznanjih poročila [Learning Basic Skills while Serving Time](#).

Tudi slovenski izobraževalci odraslih ste vabljeni, da napišete svoja mnenja in odgovore na zastavljena vprašanja (v angleškem jeziku) ali pa zgolj prebirate, kar bo nastajalo. Točka pisne izmenjave bo [tukaj](#). Če želite zavzeti dejavno vlogo, se ne pozabite [registrirati](#) ali [prijaviti](#) na platformo [EPALE](#)!

Razpravo bomo spremljali tudi sodelavci ACS in za naslednjo izdajo e-Novičk pripravili povzetek najzanimivejših prispevkov.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Izkušnje Andragoškega zavoda Maribor s svetovanjem na delovnem mestu

Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza (v nadaljevanju: [AZM – LU](#)) je v letu 2015 uspešno kandidiral na javnem razpisu MIZŠ in Evropskega socialnega sklada. V elaboratu projekta smo med drugim predvideli tudi izvedbo aktivnosti svetovanja na delovnem mestu v velikem podjetju Mariborska livarna Maribor (v nadaljevanju MLM), ki ima preko 500 zaposlenih. V sedmih mesecih izvajanja projekta smo v podjetju izvedli trinajst svetovalnih obiskov, uvodno predstavitveno srečanje službi za razvoj zaposlenih in posebno delovno srečanje z obratovodji, namenjeno operativnim dogovorom glede napotovanja zaposlenih z največ 4-letno srednjo šolo in (praviloma) višjo starostjo od 45 let. V proces svetovanja smo pritegnili 32 zaposlenih, od tega 24 moških (75 %) in 8 žensk (25 %). Povprečna starost zaposlenega udeleženca svetovanja iz MLM je znašala 49,19 leta.

Posebno pozornost smo namenili motivaciji zaposlenih za računalniško izobraževanje in zaposlene iz MLM vključili v proces ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja in jim izdali t. i. (pisno) mnenje in rezultate o ugotovljenih znanjih, spretnostih in kompetencah računalniškega znanja. Posvetili smo se tudi evalvaciji projektnih aktivnosti. Na zaključnem evalvacijskem srečanju smo ugotovili, da se je od 32 zaposlenih, ki so bili vključeni v proces svetovanja na delovnem mestu, kar 15 udeležencev vključilo v določeno obliko izobraževanja za osebnih razvoj. To pomeni, da se je 46 (87 %) udeležencev svetovanja dejansko izobraževalo že med izvajanjem projektnih aktivnostih.

Vsi sodelujoči so menili, da so s svetovanjem v podjetju pridobili in večina tudi, da bi bilo koristno aktivnosti svetovanja na delovnem mestu nadaljevati kot brezplačno storitev za zaposlene MLM. Navedli so tudi ovire za vključitev v izobraževanje ter področja, kjer jim informacije iz procesa svetovanja lahko koristijo tako pri delu kot v zasebnem življenju.

Projektne aktivnosti v obliki svetovanja na delovnem mestu so prišle tudi v različne medije. Ker sta projekt financirala MIZŠ ter Evropski socialni sklad, so bile vse izvedene aktivnosti brezplačne. Krajšo različico prispevka smo objavili tudi v [EPALE viru](#), več pa si preberite v [daljšem članku](#).

Alenka Sagadin Mlinarič (alenka.sagadin.mlinaric@azm-lu.si), AMZ – LU

FINALLY – Finančna pismenost za boljšo kakovost življenja

V triletnem projektu FINALLY – Finančna pismenost za Rome (financiran s strani Evropske unije skozi program Vseživljenjsko učenje) je RIC Novo mesto skupaj s projektnimi partnerji iz Italije, Bolgarije, Srbije, Grčije in Slovaške premišljeno snoval vsak korak pri nastajanju in razvoju programa za finančno pismenost Romov. Sprva smo po enotni metodologiji opravili raziskavo o potrebah romske populacije po finančni pismenosti v vseh šestih partnerskih državah. Na podlagi teh spoznanj smo razvili 56-urni izobraževalni program, ki obsega štiri module:

- Proračun gospodinjstva – načrtovanje vnaprej in pametna poraba denarja,
- Varčevanje za prihodnost,
- Razumno izposojanje,
- Povečanje prihodkov.

Program je oblikovan za mlade odrasle Rome, ki imajo pogosto višjo izobrazbo kot njihovi sorodniki in so dovetnejši za izobraževanje. Postajajo vedno samostojnejši pri upravljanju svojih financ in so ključni akterji družbenih sprememb.

V naslednjem koraku smo razvili priročnik za učitelje, in sicer kot pripomoček za usposabljanje izvajalcev izobraževalnega programa in kasneje za uporabo že usposobljenih izvajalcev za poučevanje te ciljne skupine. Orodja oz. učni pripomočki znotraj posamezne teme priročnika so vključeni tudi v Delovnem zvezku za udeležence. Izdelane so tudi predstavitve PowerPoint s ključnimi točkami o vsebini posamezne teme. Pri poučevanju/učenju je v pomoč tudi novo nastala didaktična igra Romonopoly, pri kateri gre za osredotočenost na razumevanje različnih finančnih konceptov in finančnih situacij iz resničnega življenja.

Usposobili smo učitelje, strokovne delavce, romske mediatorje za izvajanje tega izobraževalnega programa ter v vseh partnerskih državah program in gradiva preizkusili s ciljno skupino Romov. Na podlagi rezultatov in povratnih informacij v pilotnih izvedbah smo gradivo še izboljšali. Prevedenega v vse partnerske jezike ter angleščino smo izdali tako v tiskani kot tudi elektronski [različici](#).

Z določenimi prilagoditvami je program skupaj z gradivi primeren tudi za druge ciljne skupine. Močno vam priporočamo, da ga izkoristite v celoti.

Več o projektu si lahko preberete na [projektni spletni strani](#).

mag. Gabi Ogulin Počrvina (gabi.ogulin.pocrvina@ric-nm.si), RIC Novo mesto

Projekt FAMICO: nova priročnika s področja načrtovanja kariere za svetovalce in starše

Projekt FAMICO – DRUŽINSKI KARIERNI KOMPAS se po dveh nadvse produktivnih letih v januarju 2016 tudi uradno zaključuje, a za seboj pušča neprecenljive rezultate. Tako smo v petih partnerskih državah izvedli tri dvodnevne delavnice za šolske in karijerne svetovalce ter učitelje, ki smo jih razdelili glede na starost otrok. Udeleženci so še pred začetkom prejeli dostop do FAMICO e-platforme, kjer so lahko našli set vaj, namenjenih samorefleksiji. Rdeča nit usposabljanja je bila vloga in vpliv staršev na načrtovanje kariere otrok ter spodbujanje sodelovanja med svetovalci in starši, predstavili pa smo tudi nekatere ključne tematike s področja načrtovanja kariere, ki smo jih podkrepili z različnimi vajami

za delo s starši ali otroki. Še posebej pozitivno je bilo sprejeto usposabljanje za svetovalce, ki delajo s prvo starostno skupino otrok (6–12 let), saj v tem obdobju kariernemu razvoju ni posvečeno veliko pozornosti. Ali kot pravi ena izmed udeleženk: »Do danes se nisem zavedala, da starši že pri tako majhnih otrocih vplivajo na njihovo karierno načrtovanje«.

Svetovalci in starši, ki so sodelovali pri pilotiranju rezultatov projekta, so nam služili kot pomemben vir informacij, ki smo jih vključili v priročnika za starše in svetovalce. Priročnik za svetovalce vključuje koristne informacije o tem, kako vzpostaviti pozitivne odnose med starši in svetovalci, razviti veščine odločanja in načrtovanja kariere. Priročnik je sestavljen iz dveh delov, pri čemer drugi del vsebuje praktične vaje, razdeljene na tri starostne skupine. Še obširnejši je priročnik za starše, ki poleg razlage sodobnih konceptov načrtovanja kariere in različnih dejavnikov poklicnega razvoja vključuje tudi koristne napotke o pozitivni komunikaciji, motivaciji ter sodelovanju z otroki v procesu načrtovanja kariere, na koncu pa preseneti s številnimi vajami.

V sklopu projekta sta bili organizirani tudi dve konferenci, prva na Poljskem, zaključna konferenca, ki so se je udeležili tudi strokovni gostje iz vseh partnerskih držav, pa je potekala v Turčiji. Za več informacij obiščite [spletno stran projekta](#).

Maruša Goršak (marusa.gorsak@kadis.si), Kadis, d.o.o.

NE PREZRITE

Pedagoško-andragoški dnevi 2016

V četrtek, 28. januarja 2016, bodo v prostorih Filozofske fakultete v Ljubljani potekali Pedagoško-andragoški dnevi (PAD), ki jih organizira Oddelek za pedagogiko in andragogiko FF v Ljubljani. Letošnja tema je Samoevalvacija kot dejavnik zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela.

Na PAD se bodo osredotočali predvsem na pogoje za uspešno izvajanje samoevalvacije v različnih vzgojno-izobraževalnih organizacijah na ravni predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja ter v sistemu izobraževanja odraslih.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

ECVET kot podpora vseživljenjskemu učenju – Učni izidi v izobraževanju odraslih

Ljubljana, City hotel, 9.00–13.00

Seminar bo namenjen pogovoru o pomenu opredelitve znanja, spretnosti in kompetenc odraslih kot učnih izidov, ki si jih odrasli lahko pridobivajo v različnih krajših in daljših programih izobraževanja in usposabljanja, ter kako le-te zapisati, da bodo predstavljeni strokovno in transparentno.

Poleg tega organizatorji (CMEPIUS) želijo tudi praktično preizkusiti, kako zapisati učne izide ter spodbuditi k premisleku, kako z vašimi programi omogočiti odraslim pridobivanje znanj, spretnosti in kompetenc, ki jih pričakuje nenehno se spreminjajoči trg dela. Več si preberite [tukaj](#).

8. Informativa – sejem izobraževanja in poklicev

Ljubljana, Gospodarsko razstavišče

Vseslovenski sejem izobraževanja in poklicev Informativa je namenjena tudi odraslim s ponudbo podiplomskih izobraževanj, z dogodkom Poslovna

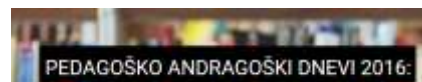
Informativa, na kateri se že peto leto predstavljajo ponudniki poslovnih in strokovnih izobraževanj ter usposabljanj, s t. i. Parkom novih začetkov za vse, ki so prekinili izobraževanje in bi ga želeli nadaljevati. Več si preberite [tukaj](#).

Pedagoško-andragoški dnevi 2016

Ljubljana, Filozofska fakulteta

V začetku leta 2016 bodo v prostorih Filozofske fakultete v Ljubljani potekali Pedagoško-andragoški dnevi (PAD),

ki jih organizira Oddelek za pedagogiko in andragogiko FF v Ljubljani. Letošnja tema je Samoevalvacija kot dejavnik zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela. Več si preberite [tukaj](#).

AVA Expert Seminar

Norveška, Oslo

AVA strokovni seminar je organiziran v okviru projekta [AVA](#) in namenjen evropskim strokovnjakom za validacije, nacionalnim in evropskim oblikovalcem politik in tudi strokovnjakom iz različnih izobraževalnih sektorjev. Več o seminarju najdete [tukaj](#).

Andragoška spoznanja o zaposljivosti

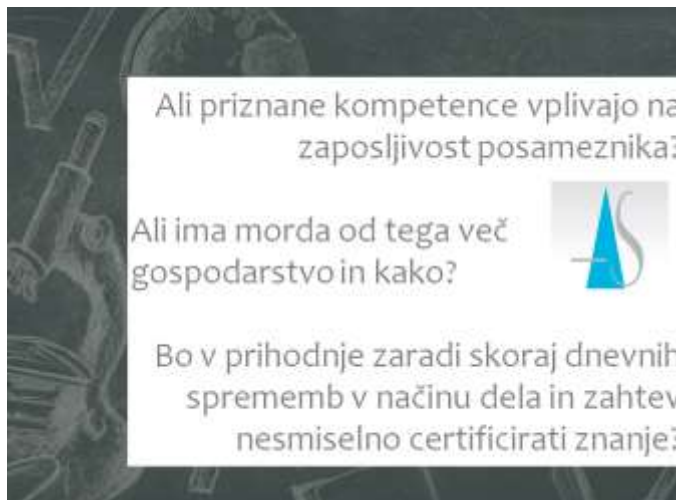
Zadnja številka Andragoških spoznanj v letu 2015 v ospredje postavlja zaposljivost, med prispevki pa najdemo tudi temo priznavanje neformalno pridobljenega znanja. V njem avtor opozarja, da je treba biti previden pri tem, v čigavem interesu se neformalno pridobljeno znanje priznava in certificira.

Že v uvodniku avtorica za prispevke tokratne številke zapiše, da »imajo skupno temo, spodbujajo razmišljanje o delovanju, zaposlenosti, zaposljivosti, raznolikosti, samostojnosti, neodvisnosti ... v današnjih pogojih dela in življenja.« Na zaposljivost, tudi znotraj

izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja, danes naletimo zelo pogosto. Izjema je le izobraževanje za izključno osebne potrebe, ki pa je tudi pogosto povezano s posameznikovim delom.

Revijo lahko prelistate tudi v naši [knjižnici](#).

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Sodobna pedagogika tudi o izobraževanju odraslih

Zadnja lanska številka Sodobne pedagogike posega tudi na področje evropske politike izobraževanja, s posebnim poudarkom na izobraževanju odraslih. Dr. Borut Mikulec s svojim člankom [Koncepti znanja, subjektivnosti in izobraževanja odraslih v evropski politiki izobraževanja](#) odraslih skuša razširiti naš pogled na področju izobraževanja na evropsko in globalno raven. Zaradi procesov globalizacije in evropeizacije namreč izobraževanja ni več mogoče razumeti le kot nacionalno stvar posameznih evropskih držav, temveč kot odraz kompleksnih odnosov in dialoške napetosti, ki poteka med nadnacionalno in nacionalno ravno.

SODOBNA PEDAGOGIKA
www.sodobna-pedagogika.net

Evropska politika izobraževanja odraslih spodbuja predvsem instrumentalno razumevanje izobraževanja odraslih, znanja in subjektivnosti. V ospredju je namreč koncept znanja, ki ima učinkovito, za trg dela uporabno in izmerljivo vrednost, izobraževanje odraslih pa je sredstvo za doseganje evropskega reda konkurenčnosti in zelenih subjektivitet odraslih. S tem pokaže, da je oblikovanje skupne evropske politike izobraževanje odraslih sicer poneslo v osredje zanimanja v Evropski uniji, a se s tem kritični andragogi ne morejo zadovoljiti.

Revija je na voljo tudi v [Knjižnici ACS](#).

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Novo v knjižnici

Teoretski in metodološki problemi evalvacije politike izobraževanja odraslih

V knjižnici je na voljo izvod doktorske disertacije dr. Simone Šinko z naslovom *Teoretski in metodološki problemi evalvacije politike izobraževanja odraslih*. Mentorica, dr. Sonja Kump, v oceni doktorskega dela piše, da disertacija prinaša poglobljeno razpravo za premislek o vrednotenju politike izobraževanja odraslih in hkrati pomemben prispevek k razvoju stroke. Delo izhaja iz teze, da lahko evalvacija politike izobraževanja odraslih pomembno prispeva k povečanju demokratičnosti oblikovanja in izvajanja politike izobraževanja odraslih. Avtorica se osredotoča na področje formalnega izobraževanja, ki vodi k dvigu izobrazbene stopnje odraslih. Ko je leta 2011 zastavila hipotezo in delovne hipoteze, je delež javnih sredstev za področje formalnega izobraževanja odraslih znašal 25 odstotkov vseh proračunskih sredstev za izobraževanje odraslih, leta 2015 pa je država temu prednostnemu področju namenjala le še 3 odstotke vseh proračunskih sredstev, namenjenih za izobraževanje odraslih, čeprav naj bi ta delež v skladu s cilji Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih za obdobje 2013–2020 znašal 20 odstotkov.

Doktorsko delo je avtorica predstavila tudi 8. 1. 2016 na Petkovem srečanju na ACS.

Več si preberite v [oceni](#) dr. Sonje Kump, objavljeni v Andragoških spoznanjih.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Vabljeni v [Knjižnico ACS!](#)

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | V. d. izvršne urednice: Simona Kavčič (T: 01 5842 575, E: simona.kavcic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS, dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zgajster | Jezikovni pregled: Simona Kavčič | Računalniška postavitev: Simona Kavčič | Korektorici: Erika Brenk, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.